

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД
ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ: Циљ ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Потребан прибор и опрема за ученике: графитне оловке (НВ и мекане В), водене боје, темпере, колаж папир, дрвене боје и фломастери, воштане боје, маказе, четкице за сликање различитих ширина, палета, посуда за прање четкица, блок број 5.

Фонд часова: 72

Редни број теме /области	Тема/ област/ садржај	Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Начини остваривања програма	Начини праћења остварености
1.	<p>СЛОБОДНО ЛИКОВНО КОМПОНО-ВАЊЕ</p> <p>Аутоматски начин извлачења линија и колажирање Стварање различитих вредности линија Цртање, колаж, графика; оловке с меким графитним улошком, папири, пакпапир... дидактичка и остала очигледна средства Карактер и врсте линија Развијање опажања</p>	<p>- Разликује у свом раду основне медије, материјале и технике.</p> <p>- Уочава појаву и присуство ритма у природи.</p> <p>- Има развијене моторичке способности.</p> <p>- Описује своје радове и радове других (исказује утисак) .</p> <p>- Познаје места и изворе на којима може да прошири своја знања о уметности (галерија, музеј,</p>	<p>Основни ниво: ЛК.1.1.3. ЛК.1.3.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.2.3.</p> <p>Средњи ниво: ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.1.1. ЛК.2.2.1. Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.3. ЛК.3.3.4. ЛК.3.1.2.</p>	<p>Сарадња, Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама</p>	<p>Вербално- текстуалне методе (кроз разговор и дискусију постепено увођење у дефинисање основних ликовних елемената, са акцентом на ритму и њихова примена у различитим ликовним медијима</p> <p>- Илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблемалинија, облик, боја, мрља);</p> <p>- Практично - демонстративна метода у</p>	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>

	<p>различитих линија Цртање; разни цртачки материјали и папири; дидактичка и друга очигледна средства Линије у природи Развој опажања линија у природи Цртање - оловке, папири; дидактичка средства Линија као средство за стварање различитих моделитета површина Перцепција Сликање - темпера боје (црна и бела), четке, папири, остала дидактичка и очигледна средства Линија као ивица тродимензионалног тела Перцепција Вајање - глина, глинамол, пластелин и остала дидактичка средства Линија - вежбање Линија - естетска анализа</p>	<p>атеље...) - Одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт. - Поседује осећај за симетричност, ритам, композицију и репетицију. - Одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју. - Уочава међусобну повезаност ликовних елемената у композицији. - Користи се богатством линија у грађењу композиције. - Самостално гради маштовита и оригинална решења. - Изводи радове са одређеном намером, користећи основне ликовне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p>			<p>различитим ликовним техникама (цртачким, сликарским, вајарским); - Креирање вежби</p>	
--	---	---	--	--	---	--

<p>2.</p>	<p>ЛИНИЈА Аутоматски начин извлачења линија и колажирање Стварање различитих вредности линија Цртање, колаж, графика; оловке с меким графитним улошком, папири, пакпапир... дидактичка и остала очигледна средства Карактер и врсте линија Развијање опажања различитих линија Цртање; разни цртачки материјали и папири; дидактичка и друга очигледна средства Линије у природи Развој опажања линија у природи Цртање - оловке, папири; дидактичка средства Линија као средство за стварање различитих моделитета површина Перцепција Сликање - темпера</p>	<p>- Опише линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима - Пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија - Гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала - Користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа - Црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог - Разматра, у групи, како је учио/-ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују - Искаже своје мишљење о томе</p>	<p>Основни ниво: ЛК.1.1.2. ЛК.1.2.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.1. Средњи ниво: ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.3. ЛК.3.1.2.</p>	<p>Сарадња, Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама</p>	<p>Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста); - Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи; - Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - Практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима - Меке оловке на различитим подлогама, темпере, колаж); - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура;</p>	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>
-----------	--	---	---	---	---	--

	<p>боје (црна и бела), четке, папири, остала дидактичка и очигледна средства</p> <p>Линија као ивица тродимензионалног тела</p> <p>Перцепција</p> <p>Вајање - глина, глинамол, пластелин и остала дидактичка средства</p> <p>Линија - вежбање</p> <p>Линија - естетска анализа</p>	<p>како је развој цивилизације утицао на развој уметности</p>				
3.	<p>ОБЛИК</p> <p>Перцепција</p> <p>Карактер и врста облика</p> <p>Основни површински облици</p> <p>Груписање облика у равни или простору</p> <p>Додиривање, мимоилажење, преклапање, прожимање, усецање</p> <p>Величина облика и међусобни однос величина</p> <p>Облик</p> <p>Естетска анализа</p>	<p>– Пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима</p> <p>– Гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад</p> <p>– Наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/-ла жељени тон</p> <p>– Обликује препознатљиве</p>	<p>Основни ниво:</p> <p>ЛК.1.1.2.</p> <p>ЛК.1.2.3.</p> <p>ЛК.1.1.1.</p> <p>ЛК.1.3.3.</p> <p>Лк.1.3.1.</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ЛК.2.1.2.</p> <p>ЛК.2.2.2.</p> <p>ЛК.2.2.1.</p> <p>Лк.2.1.1.</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ЛК.3.2.3.</p> <p>ЛК.3.2.4.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.1.2.</p> <p>Лк.3.3.3.</p> <p>Лк.3.1.1.</p> <p>Лк.3.2.2.</p>	<p>Комуникација, Решавање проблема, Естетска компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама</p>	<p>Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста);</p> <p>- Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи;</p> <p>- Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи;</p> <p>- Практично- демонстративни</p>	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>

		<p>тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком</p> <ul style="list-style-type: none"> – Преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност – Комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену – Објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе – Разматра, у групи, како је учио-/ла о облицима и где та знања примењује 			<p>поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Меке оловке на различитим подлогама, темпере, колаж); - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура; 	
		<ul style="list-style-type: none"> – Искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно 				

4.	ОРНАМЕНТ Преплет и густина, прецизност Игра линијама, површинама и облицима... Слободан избор; одговарајућа средства и материјали Орнамент	Препознаје орнаменталне форме и њихову примену у свакодневном животу. - Има развијене моторичке способности. - Описује своје радове и радове других (исказује утисак) - Описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља култура и периода. - Има развијене моторичке способности и испољава прецизност у раду при изради орнаменталних форми. - Примењује појам стилизације у радовима. - Лоцира одабрана уметничка дела у историјски друштвени контекст.	Основни ниво: ЛК.1.1.2. ЛК.1.2.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.3. Лк.1.3.1. Средњи ниво: ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. Лк.2.1.1. Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.1. ЛК.3.1.2. Лк.3.3.3. Лк.3.1.1. Лк.3.2.2.	Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама	Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста); - Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи; - Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - Практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима - Меке оловке на различитим подлогама, темпере, колаж); - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура;	Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације
----	---	--	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Самостално гради маштовита и оригинална решења. - Успешно користи стилизацију облика. - Разуме међусобну повезаност и утицај уметности и друге животне области. 				
5.	СВЕТЛИ-НСКИ ОБЈЕКТИ И КОЛАЖ	<p>Светлински објекти и колаж Развој маште Слободан избор. Разне провидне обојене и необојене фолије</p> <p>Светлински објекти и колаж</p>	<p>Основни ниво: ЛК.1.1.2. ЛК.1.2.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.3. Лк.1.3.1. Средњи ниво: ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. Лк.2.1.1. Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.1. ЛК.3.1.2. Лк.3.3.3. Лк.3.1.1. Лк.3.2.2.</p>	Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама	<p>Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи; - Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - Практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима - Меке оловке на различитим подлогама, 	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>

					<p>темпере, колаж);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура; 	
6.	<p>ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p> <p>Визуелно споразумевање Увођење ученика у начине визуелног споразумевања Фотографија, филм, телевизија, видео; одговарајућа средства и материјали Визуелно споразумевање (2 часа вежбања</p>	<p>Препознаје савремене медије комуникације (фотографија, видео, филм)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Има развијене моторичке способности. 	<p>Основни ниво: ЛК.1.1.2. ЛК.1.2.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.3. Лк.1.3.1.</p> <p>Средњи ниво: ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. Лк.2.1.1.</p> <p>Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.1. ЛК.3.1.2. Лк.3.3.3. Лк.3.1.1. Лк.3.2.2.</p>	<p>Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама</p>	<p>Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи; - Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - Практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима - Меке оловке на различитим подлогама, 	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>

		<p>једноставне визуелне информације</p> <ul style="list-style-type: none"> – Објасни зашто је наслеђе културе важно – Описује своје радове и радове других (исказује утисак) - Описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља култура и периода. - Зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечена учењем у визуелним уметностима (костимограф, дизајнер архитекта). - Познаје места и изворе на којима може да прошири своја знања о уметности (галерија, музеј, атеље...) - Зна 			<p>темпере, колаж);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура; 	
--	--	---	--	--	---	--

		неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу.				
7.	<p>ОБЛИКОВАЊЕ И ПРЕОБЛИКОВАЊЕ УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА</p> <p>Преобликовање употребних предмета I</p> <p>Аперцепција и перцепција</p> <p>Цртање, сликање, вајање; одговарајућа дидактичка средства</p> <p>Преобликовање употребних предмета II</p>	<p>Разликује у свом раду основне медије, материјале и технике.</p> <p>- Разликује различита својства структура материјала (на основу додира и вида)</p> <p>- Има развијене моторичке способности.</p> <p>- Изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове.</p> <p>- Описује своје радове и радове других (исказује</p>	<p>Основни ниво:</p> <p>ЛК.1.1.2. ЛК.1.2.3. ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.3. Лк.1.3.1.</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. Лк.2.1.1. Напредни ниво: ЛК.3.2.3. ЛК.3.2.4. ЛК.3.3.1. ЛК.3.1.2. Лк.3.3.3. Лк.3.1.1. Лк.3.2.2.</p>	<p>Комуникација, Решавање проблема, Естетичка компетенција, Компетенција за учење и рад са подацима и информацијама</p>	<p>Вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика својстава и врста);</p> <p>- Илустративна корелација са природом и појавом линије у природи;</p> <p>- Подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи;</p> <p>- Практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима</p> <p>- Меке оловке на</p>	<p>Редовност у раду, Усмена провера, Практични радови, Активност на часу, Изложбе, Конкурси, Радионице, Израда мурала, презентације</p>

		<p>утисак).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Познаје и користи основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности. - Повезује облике у простору, одређује њихов међусобни однос и положај. - Одабира адекватан садржај да би претставио неку идеју или концепт. - Образлаже свој рад и радове других (наводи садржај, тему, карактеристике технике). - Одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју. - Самостално граде маштовита и оригинална 			<p>различитим подлогама, темпере, колаж);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3 д облика у техници вајања; - Креирање задатака; - Подстицање, коректура; 	
--	--	---	--	--	---	--

		<p>решења.</p> <p>- Изводи радове са одређеном намером, користећи основне ликовне елементе и приципе да би постигао одређени ефекат.</p>				
		<p>- Разуме међусобну повезаност и утицај уметности и друге животне области.</p>				

Општи критеријуми оцењивања постигнућа ученика на нивоу Стручног већа уметности

Критеријуме вредновања и оцењивања постигнућа ученика одређеног наставног предмета или групе сродних предмета израђују наставници тих предмета у складу са Законом о основама система образовања, Законом о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (Сл. гласник бр. 34/2019.)

„Основна сврха оцењивања је да унапређује квалитет процеса учења. Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се стално прати остваривање прописаних циљева, исхода, стандарда постигнућа ученика и стандарда квалификација, као и напредовање ученика у развијању компетенција у току савладавања школског програма.

Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се код ученика развија активан однос према учењу, подстиче мотивацију за учење, развија радне навике, а ученик се оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, при чему развија одређени систем вредности.

Активности у процесу вредновања развоја ученикових компетенција спроводе професори, одељенске старешине и стручни сарадници, транспарентно, јавно и континуирано, поштујући личност ученика и дајући сваком ученику једнаке шансе. Ученик има право да зна критеријуме оцењивања, као и начине и поступке вредновања сваког професора за сваки наставни предмет, али је уједно и дужан придржавати се свих правила која се односе на начине и поступке вредновања и оцењивања.

Родитељи ученика имају право знати елементе и критеријуме оцењивања.

НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА У ЛИКОВНОЈ КУЛТУРИ

Оцењује се сваки рад, оценом од 1 до 5.

Шта представља рад на часовима ликовне културе?

Рад подразумева припрему за час(прибор и домаћи задатак), ангажовање у дискусији у току часа, бележење и скицирање у свесци и практичан рад (цртање, сликање, вајање итд.).

Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.

Оцена за доношење прибора добија се у току сваког полугодишта. За недоношење прибора добија се минус, а после другог минуса смањује се оцена за рад на часу.

Оцена за свеску добија се на крају сваког тромесечја. Оцењује се све оно што је требало да се забележи у току часа(наслов, скице, објашњења и тд.) и да се уради код куће.

Домаћи задаци нису обимни, али су важни због тога што су повезани са задацима који се раде на часу. Такође проширују знања из визуелних уметности, развијају и поспешују наклоност према ликовном наслеђу и светској културној баштини.

Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа. Рад који се донесе од куће радо ћу погледати али га нећу оценити. Изузетак су радови за конкурс који могу да се завршавају код куће због често кратких рокова за слање, с тим што се очекује и верује ученицима да ће завршити рад самостално и предати га у предвиђеном року. Наставница, у случају да примети да рад није урадио ученик задржава право да провери аутентичност аутора (ученик треба да понови један мањи сегмент рада а затим се радови упореде и процени умешност). Радови за конкурс се такође оцењују само уколико су донети у предвиђеном року; после рока неће се оцењивати.

Критеријуми оцењивања су дефинисани у односу на *врсту, обим и ниво умећа, вештина и усвојених знања* прописаних наставним планом и програмом за предмет(разред). У свим разредима оцењује се решавање и креирање композиције.

У зависности од тога у којој су мери решени композиција и задатак добија се одређена оцена. На сваком раду оцењује се квалитет линија, грађење облика, односа облика и простор у композицији; познавање технике и материјала. Подразумева се да се у вишим разредима гледа и рачуна све оно што је савладано у претходним разредима и да се то примењује у наредном раду.

5. разред-креира облике(грађу и тродимензионалност облика) помоћу одговарајућих врста линија, међусобни однос облика-постављање елементарних композиција у којима се види однос величина облика, ритам и кретање; савладаност цртачких, вајарских и колажних техника

6. разред-креира материјализацију облика описивањем грађе, текстуре, светлине и боје облика; у којој мери су савладане сликарске, колажне и цртачке технике.

7. разред-креира просторне композиције у којима се обраћа пажња на пропорционалност (делова композиције у односу на целину и пропорције облика: фигура, архитектуре и тд.) и равнотежу свих елемената композиције; у којој мери су савладане цртачке, сликарске, графичке технике и фотографија

8. разред-креира динамику композиције-функционисање елемената композиције (сродност и разнородност елемената, контраст, јединство и доминантно у композицији; апстраховање облика); у којој мери су савладане цртачке, сликарске, колажне технике и технике савремених медија

На једном раду се реализује један или више задатака предвиђених планом и програмом за тај разред. За сваки рад предвиђено је унапред који се задаци раде као и време реализације (1, 2, 3 или више часова) које се саопштава ученицима пре почетка израде сваког задатка. Ученик је дужан да на полеђини папира напише своје име и препише са табле како гласи задатак. Непотписани радови неће се оцењивати.

Сваки рад(цртеж, слика и тд.) оцењује се једном оценом у коју улази:

1) оствареност **циљева**, општих и посебних, односно **стандарда**; да ли је **урађен предвиђени задатак-50%** оцене

Напредни ниво (натпросечно талентовани ученици)-боље повезивање елемената у композицији, адекватна примена визуелних принципа као и развијање сопствених принципа функционисања елемената композиције.

Средњи ниво-одабира адекватан садржај и размишља о начину на који ће представити своју идеју; другим речима треба што више да се уживи у задатак и пусте машти на вољу.

Основни ниво-ученици који нису склони визуелном изражавању имаће посебну помоћ, једноставније задатке у погледу стварања композиције и нижи критеријум оцењивања. Ипак, од њих се очекује да направе мали помак у односу на предходни рад, потруде се и испрате ритам школског програма, нарочито време реализације предвиђено за израду задатка

2) заинтересованост и посвећеност (**труд и ангажованост на сваком часу**)-30% оцене

3) **маштовитост** и оригиналност-10% оцене-важно је да сваки ученик прикаже идеју на свој начин. Прецртавање од других, са табле и примера, на овом часу није пожељно и неће бити добро прихваћено.

4) **напредовање** у односу на претходни период -10% оцене

Таленат се не оцењује посебно. Оцењивање ученика обавља се полазећи од његових способности, степена спретности и умешности. Присутан је, дакле, **индивидуални приступ сваком ученику**. Уколико ученик нема развијене посебне способности, као и код даровитих ученика, приликом оцењивања узима се у обзир **индивидуално напредовање** у односу на

сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање. На почетку рада у одељењу наставник процењује ниво сваког ученика и посматра напредак ученика током школске године.